

LKAS:38 අක්ෂරය වත්කම්

AAT අදියර III
FAR - මූල්‍ය වාර්තාකරණය

සිංදීප ජයසේකර

ACA, B.Sc. (Accounting) Sp. Hons., ACMA (SL), SAT, CIMA Passed Finalist,
Reading for MBA (PIM), CA and CIMA Prize Winner



JMC Jayasekera Management Centre (Pvt) Ltd
Pioneers in Professional Education

65/2A, Sir Chittampalam A Gardiner Mawatha, Colombo 02 | T: +94 112 430451 | E: info@jmc.lk | F: +94 115 377917

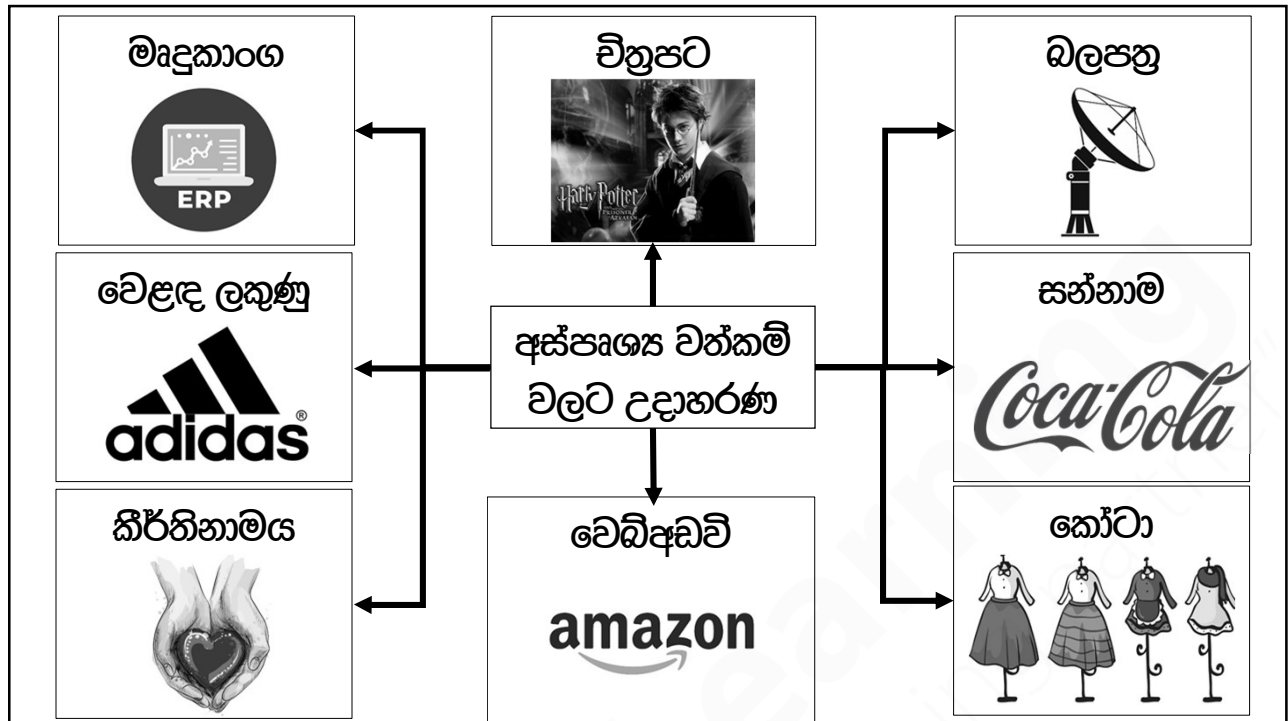
AAT තෙවෙනි අදියර මූල්‍ය වාර්තාකරණය



Sandeepa Jayasekera

B.Sc. (Acct.) Hons. Gold Medal Winner, ACA, SAT, ACMA (UK), CGMA (UK), CA Prize Winner for AFR subject in Strategic Level II, CA First in Order of Merit Prize Winner in CAB II Level, CIMA Strategic Level Aggregate Prize Winner, Reading for MBA (PIM-SJP).

LKAS 38 - අස්පෘශ්‍ය වත්කම් LKAS 38 – Intangible Assets



3

අස්පාශ්‍ය වත්කමක් කියන්නේ මොකක්ද?

භෞතික පැවැත්මක් නැති

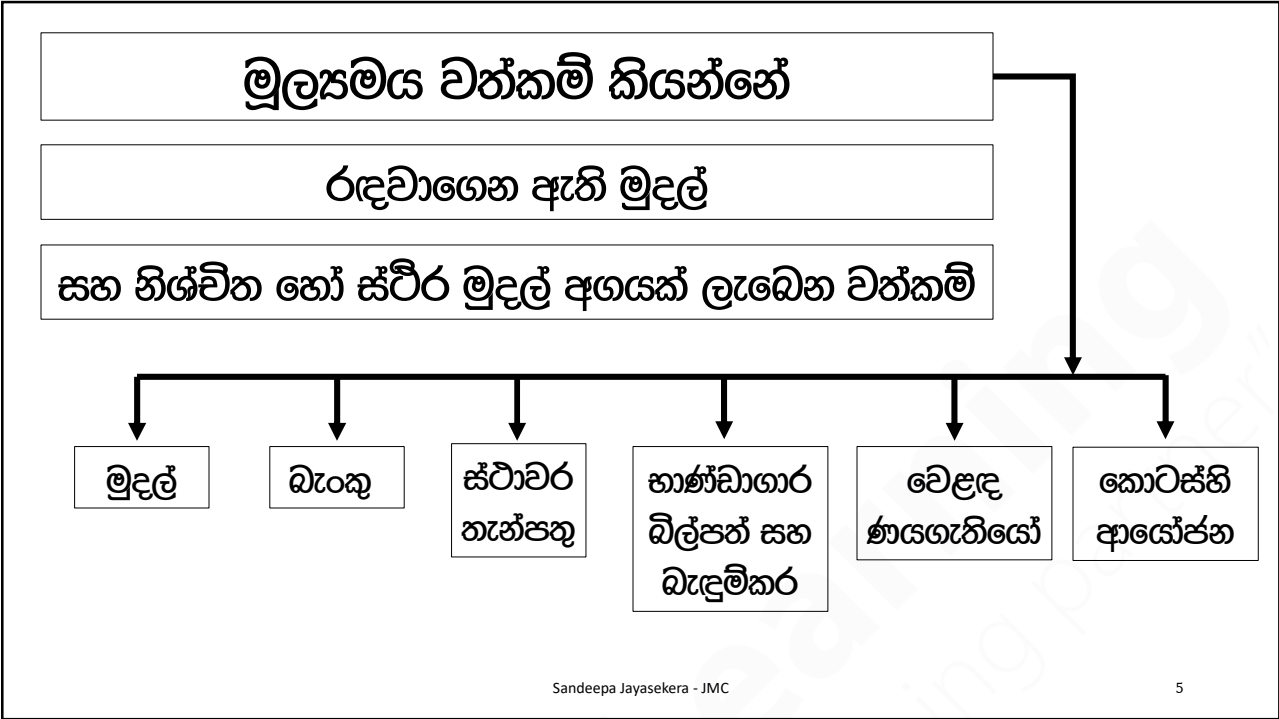
මූල්‍යමය නොවන

හඳුනාගත නැති

වත්කම්

Sandeepa Jayasekera - JMC

4



5



6

අස්පෘශ්‍ය වත්කමක් වෙන්න නම් නිර්ණායක 3ක් තියෙන්න ඕනි

හඳුනාගත හැකි බව

පාලනය කළ හැකි බව

අනාගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ව්‍යාපාරය
ගලා වීම



Sandeepa Jayasekera - JMC

7

7

ප්‍රශ්න 01

පහත අස්පෘශ්‍ය වත්කම්, නිර්වචනය අනුකූල වන්නේ ද? නොවන්නේ ද? යන්න හේතු සහිතව පැහැදිලි කරන්න

- 1.1 රුපියල් මිලියන 2ක් දී මිලදී ගත් ජේට්ටි බලපත්‍රය
- 1.2 විගණන ආයතනයක ඇති ගනුදෙනුකරුවන්ගේ නාමාවලිය
- 1.3 අන්තර්ජාලය තුළින් ඉගැන්වීමට රු. 100,000 ක් වැයකර මිලදී ගත් මෘදුකාංගය
- 1.4 ගුවන්යානා තාක්ෂණය පිළිබඳ ලබාගත් ජේට්ටි අයිතිය
- 1.5 රු. 500,000 ක් ණය කර පුහුණු කළ ඉහළ තාක්ෂණික දැනුමක් සහිත සේවකයන් පිරිස

8

8

ප්‍රශ්න 01

- 1.6 ගෘස් වෙළඳපොළේ ලිට්‍රෝ සමාගමක ඇති 80% ක වෙළඳපොළ කොටස්
- 1.7 කොකාකෝලා සන්නාමය
- 1.8 ව්‍යාපාරයේ කීර්තිනාමය
- 1.9 පාරිභෝගිකයන්ට තොරතුරු ලබා ගැනීමට නිර්මාණය කළ වෙබ් අඩවිය
- 1.10 භාණ්ඩ විකිණීම තුළින් නඟාදායමේ ජනනය වන හුමයක් වෙබ් අඩවිය
- 1.11 Microsoft සමාගම මිලදී ගත් Nokia සන්නාමය

9

9

පිළිතුරු 01

ආචාර්ය ජනිතර - සභා

10

10

පිළිතුරු 01

අස්පෘශ්‍ය වන්නම් හඳුනාගන්න ඔහි කොපමණ වෙලාවටද?

නිර්වචනයට අනුකූල නම්

අනාගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ගලා
වීමේ හැකියාව තියෙනවා නම්

පිරිවැය විශ්වාසනීයව මැනිය හැකි
නම්



අස්පාශ්‍ය වත්කම් අත්පත් කරගන්නා ක්‍රමවත් විවිධ ආකාර සහ එහි මූලික පිරිවැය			
මිලදී ගැනීම		ව්‍යාපාර සංයෝජනයේ කොටසක් ලෙස	අභ්‍යන්තරීකව ජනනය කරන අස්පාශ්‍ය වත්කම්
ගැණුම් මිල	X		
(-) වෙ. වට්ටම්	(X)	අත්පත් කරන දිනට සාධාරණ අගය = පිරිවැය	අභ්‍යන්තරීකව ජනනය කරන පහත වත්කම් අස්පාශ්‍ය වත්කම් ලෙස හඳුනා නොගනී
(-) සහනාධාර	(X)	වත්කම් හුවමාරුව	
නැවත අය කළ නොහැකි බදු	X	පවරන වත්කමේ සාධාරණ අගය	
වත්කම් වර්තමාන තත්ත්වයට ගෙන ඒමට දැරූ සෘජු පිරිවැය	X	රාජ්‍ය ප්‍රදානයන් ලෙස	
		ලැබෙන දිනට සාධාරණ අගය = පිරිවැය	
			<ul style="list-style-type: none"> • කීර්තිනාමය • සන්නම් • ප්‍රකාශන අයිතිය • ගණුදෙනුකරුවන්ගේ ලැයිස්තුව

Sanudeepa Jayasekera - JWC

13

13

ප්‍රශ්න 02

අභිෂේකා සමාගම විසින් SAP ERP පද්ධතිය මිලදී ගන්නා ලදී. ඒ සඳහා වැය වූ වියදම පහත පරිදි වේ

- මිලදී ගැණුම් පිරිවැය රු. මිලියන 10
- ලද වෙළඳ වට්ටම් 10%
- CESS බද්ද 15% (වට්ටමට අඩු කළ පසු අගය මත)
- තාක්ෂණික පහසුකම් සඳහා රු. මිලියන 01
- SAP ව්‍යාපෘති කණ්ඩායමට ව්‍යාපෘති කාලය තුළ ගෙවූ ප්‍රතිලාභ රු. මිලියන 1.9

14

14

ප්‍රශ්න 02

- සේවක පුහුණු වියදම රු. මිලියන 1
 - පරිපාලන පොදුකාර්ය රු. මිලියන 0.5
 - අභ්‍යන්තර අලෙවිකරණ වියදම රු. මිලියන 0.1
- ප්‍රාග්ධනික කළ යුතු සියලුම ගණනය කරන්න.

15

15

පිළිතුරු 02

ආචාර්ය ජනිතර - සභා

16

16

ඉහත සඳහන් කළ අභ්‍යන්තරිකව ජනනය වන අස්පෘශ්‍ය
වත්කම් හැර ඉතිරි අභ්‍යන්තරිකව ජනනය වන අස්පෘශ්‍ය
වත්කම් හඳුනාගන්නා විදිහ

පර්යේෂණ

සංවර්ධන



Sandeepa Jayasekera - JMC

17

17



18

18

පර්යේෂණ

- නව විද්‍යාත්මක සහ තාක්ෂණික දැනුම ලබා ගැනීමට
- සැලසුම් කෙරෙන ගවේශණාත්මක කටයුතු

උදාහරණ

- නව දැනුම ලබා ගන්නා කරන විශදම්
- පර්යේෂණ වලින් සොයාගත් කරුණු ඇගයීම සහ අවසාන තේරීමක් කරන්න සොයා බැලීම
- ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලි සඳහා විකල්ප සෙවීම
- නව හෝ වැඩි දියුණු කළ ද්‍රව්‍ය, නිෂ්පාදන, ක්‍රියාවලියකට සේවා සැලසුම් කිරීම

පර්යේෂණ තුලින් ආර්ථික ප්‍රතිලාභ වන්නේ නැත වීම නිසා ලාභාලාභ ගිණුමට කපා හරින්න.

19

සංවර්ධන



ආර්ථික සංවර්ධන - පෙර

20

20

සංවර්ධන
<ul style="list-style-type: none"> පර්යේෂණ වලින් ලබාගත් ප්‍රතිඵල සහ අනිකුත් දැනුම භාවිතා කර අදාළ භාණ්ඩයට හෝ සේවාවේ වාණිජ හිඹ්පාදනයට හෝ භාවිතයට ගැනීමට හැකි තත්ත්වයට පත් කරන කරන කටයුතු
උදාහරණ <ul style="list-style-type: none"> හිඹ්පාදනයට පෙර සකස් කරන මූලාකෘති නව තාක්ෂණය යොදාගෙන නිදහ අවිච්චි, ආකෘති සහ උපකරණ වාණිජ හිඹ්පාදනයට ගත නොහැකි නියමු ව්‍යාපෘති ලෙස සකස් කරන යන්ත්‍රාගාර අමුද්‍රව්‍ය, උපකරණ හිඹ්පාදන ක්‍රියාවලීන් වෙනුවට නිර්මාණය කරන, ඉදිකරන, පරීක්ෂා කරන නව විකල්ප

21



22

සංවර්ධනයේ පිරිවැයට ඇතුළත් වෙන්න පුළුවන් වියදම්

අස්පාශය වත්කම් බිහි කිරීමට වැය වූ ද්‍රව්‍ය හා ශ්‍රමය

සෘජුවම අනියුක්ත කළ සේවක වැටුප්

භාවිතා කළ දේපළ, පිරිසිදු උපකරණ කෂය

ලියාපදිංචි ගාස්තු, හිතියුතු ගාස්තු

සාධාරණ පදනමකින් ගත් පොදුකාර්යය

23

ප්‍රශ්න 03

20X1/01/01 දින ප්‍රසාදි සමාගම විසින් ගිණුම්කරණ මෘදුකාංගයක් නිර්මාණය කිරීම ආරම්භ කරන ලදී.

පළමු මාස 06 තුළ නව තාක්ෂණික දැනුම ලබා ගැනීමට ඔවුන් රු. මිලියන 1 ක් වැය කරන ලදී.

20X1/07/01 දින සිට ඔවුන් එම ලබාගත් දැනුම භාවිතා කරමින් වාණිජ භාවිතය සඳහා මෘදුකාංගය නිර්මාණය කිරීම ආරම්භ කරන ලදී.

ඒ සඳහා රු. මිලියන 1.5 ක් වැය කරන ලදී.

24

24

ප්‍රශ්න 03

1. පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන නිර්වචනය කරන්න.
2. ඉහත උදාහරණයේ පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන අවධි හඳුනා ගන්න.
3. සංවර්ධන වියදම හඳුනා ගැනීමට සම්පූර්ණ විය යුතු නිර්ණායක නම් කරන්න.
4. 20X1/07/01 දින වන විට සංවර්ධන වියදම් හඳුනාගැනීම් නිර්ණායක සම්පූර්ණ නම්, සමස්ත ව්‍යාපෘති වියදම රුපියල් මිලියන 2.5 ගිණුම්ගත කළ යුතු ආකාරය දක්වන්න.
5. පර්යේෂණ අවධියට අදාළ වියදමින් රු. 200,000 ක මුදලක් සංවර්ධන අවධියට අදාළ බව 20x2/02/01 දින හඳුනා ගන්නා ලදී. මෙය නිවැරදි කළ හැකිද?

25

25

පිළිතුරු 03

ආචාර්ය ජනිතර - සභා

26

26

පිළිතුරු 03

27

අස්පෘශ්‍ය වත්කම් පසුකාලීන මිණුම්කරණය

පිරිවැය ආකෘතිය

පිරිවැය

XX

(-) සමුච්චිත ක්‍රමක්ෂය

(X)

(-) සමුච්චිත හානිකරණ අලාභ

(X)

ශුද්ධ පොත් අගය

XX

28



ප්‍රශ්න 04

20X2/01/01 දින කාවින්ද විසින් රු. මිලියන 10 ක් ගෙවා ජේටන්ට් අයිතියක් මිලදී ගන්නා ලදී. එහි චලදායී ජීව කාලය වර්ෂ 5 ක් වූ අතර සුන්බුන් අගයක් නැත.

තාක්ෂණික යල් පැහීමක් හේතුවෙන් 20x1/12/31 දින වන විට එම ජේටන්ට් අයිතියේ භාහිරණයක් සිදු විය. භාහිරණ අලාභය රුපියල් මිලියන 1 ක් ලෙස ඇස්තමේන්තු කරන ලදී. චලදායී ජීවකාලය බලපෑමක් නැත.

ව්‍යාපාරයේ මූලය වර්ෂය 12/31 න් අවසන් වේ.

ප්‍රශ්න 04

1. 20X1/12/31න් අවසන් වර්ෂය සඳහා ක්‍රමසෂය ගණනය කරන්න.
2. T ගිණුම ආශ්‍රයෙන් 20X1/12/31 න් අවසන් වර්ෂය සඳහා ද ගිණුම් කියන්න.
3. චලදායී ජීව කාලය අවිනිශ්චිත නම් ඉහත ගනුදෙනුව ගිණුම්ගත කළයුතු ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.

31

31

පිළිතුරු 04

ආර්ථික ජීවිතය - පාඨ

32

32

පිළිතුරු 04

33

අස්පාශය වත්කම් පසුකාලීන මිණුම්කරණය

පුනසාගණන ආකෘතිය

පුනසාගණන අගය XX

(-) පසුකාලීන සමු. ක්‍රමක්ෂය (X)

(-) පසුකාලීන සමු. හානිකරණ
අලාභ (X)

ශුද්ධ පොත් අගය XX

34

ප්‍රත්‍යාගණන ආකෘතිය

- ක්‍රියාකාරී වෙළඳපොලක් තුලින් සාධාරණ අගයක් ලබා ගන්න පුළුවන් නම් ප්‍රත්‍යාගණන ආකෘතිය පාවිච්චි කරන්න පුළුවන්
- ක්‍රියාකාරී වෙළඳපොලක් කියන්නේ නිරන්තර විශාල ප්‍රමාණයක ගනුදෙනු කරන වෙළඳපොලක්
- මේක වඩා සුදුසු මෘදුකාංග, කෝටා, බලපත්‍ර වගේ අස්පෘශ්‍ය වත්කම් වලට
- ප්‍රත්‍යාගණනයක් කරන විට කරන විට ඒ වත්කම් කාණ්ඩයේ තියෙන ඔක්කොම වත්කම් ප්‍රත්‍යාගණනය කරන්න ඕනි

35

ප්‍රශ්න 05

ඉසුරු විසින් ඇඟලුම් අපනයනය සඳහා 20X1/01/01 දින මිලියන 20 ක් වටිනා කෝටාවක් රු. මිල දී ගන්නා ලදී.

මෙම කෝටා සඳහා ක්‍රියාකාරී වෙළඳපොලක් පවතින බැවින් ඒ සඳහා ප්‍රත්‍යාගණන ආකෘතිය භාවිතා කිරීමට තීරණය කරන ලදී. චලදායී ජීවකාලය වසර 5 කි.

20X1/12/31 දින රු. මිලියන 22 කටත් 20X2/12/31 දින රු. මිලියන 15 කටත් ප්‍රත්‍යාගණනය කරන ලදී.

මූල්‍ය වර්ෂය 12/31 න් අවසන් වේ

1. 20X1 දින වර්ෂය සඳහා ක්‍රමඝූණනය ගණනය කරන්න.

36

36

ප්‍රශ්න 05

1. 20X1 දින වර්ෂය සඳහා ක්‍රමකෂය ගණනය කරන්න.
2. 20X1/12/31 දින දිනට ප්‍රතසාගණන ලාභය/අලාභය ගණනය කරන්න.
3. ප්‍රතසාගණන ලාභය/අලාභය ගිණුම්ගත කරන ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.
4. 20X2 වර්ෂය සඳහා ක්‍රමකෂය ගණනය කරන්න.
5. 20X1/12/31 දිනට ප්‍රතසාගණන ලාභය/අලාභය ගණනය කරන්න.
6. 20X2/12/31 දිනට වන ප්‍රතසාගණන ලාභය/අලාභය ගිණුම්ගත කරන ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.
7. T ගිණුම ආශ්‍රයෙන් ගිණුම තිසන්න.

37

37

පිළිතුරු 05

ආර්ථික විද්‍යා - පාඨ

38

38

පිළිතුරු 05

ඊබ්බේ ජනිතර - ජාතික

39

39

පිළිතුරු 05

ඊබ්බේ ජනිතර - ජාතික

40

40

අස්පාශය වත්කමෙන් ඉවත් කිරීම

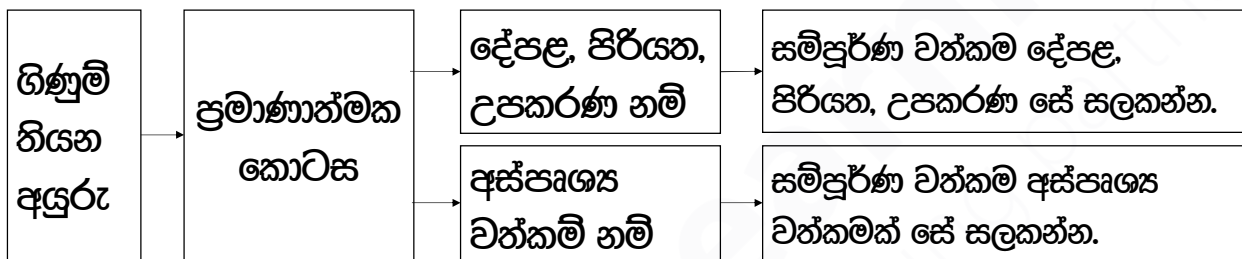
විකුණු පසු

අනාගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභ බලාපොරොත්තු නොවන විට

ඉවත්කිරීම් ලාභාලාභ ගිණුම් තැබීම සඳහා LKAS 16 ප්‍රමිතය බලන්න

දේපළ, පිරිසහ, උපකරණ තුළ අන්තර්ගත වී ඇති අස්පාශය වත්කම්

උදාහරණ: මෘදුකාංග ඇතුළත් පරිගණක



41

ප්‍රශ්න 06

මාධව් විසින් 20X2/04/01 දින රු. මිලියන 2 ක් වටිනා මෘදුකාංගයක් මිලදී ගන්නා ලදී. එහි චලදායී ජීව කාලය වර්ෂ 4 කි.

20X2/03/31 දින ඇය විසින් එම මෘදුකාංගය වෙනත් නව මෘදුකාංගයක් සමඟ හුවමාරු කර ගන්නා ලදී.

නව මෘදුකාංගයේ වෙළඳපොල වටිනාකම රු. මිලියන 2.5 ක් වූ අතර චලදායී ජීව කාලය වර්ෂ 05 කි.

මූල්‍ය වර්ෂයට 03/31 න් අවසන් වන්නේ නම් T ගිණුම් ආශ්‍රයෙන් ගිණුම් දක්වන්න.

42

42

පිළිතුරු 06

“ඔබේ ජීවිතයට - ජීවිත

43

43

